

Olsztyn, dnia 22 października 2015 roku

PS-II.431.2.12.2015

**Pani
Dorota Zielińska
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rybnie**

ul. Zajeziorna 58
13-220 Rybno

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie (ul. Zajeziorna 58, 13-220 Rybno; REGON 511406330; NIP 571-15-75-660).
(akta kontroli str.1-2)

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie jej prowadzenia wykonywanie zadań w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie nadzorowała **Pani Dorota Zielińska**, która od dnia 1 lipca 2005 roku zatrudniona jest na stanowisku Kierownika tego Ośrodka.
(akta kontroli str.3-6)

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- **Zdzisław Jankowski** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu - przewodniczący zespołu kontrolnego;
 - legitymacja służbowa nr 6/2015 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego - z dnia 5 sierpnia 2015 roku nr FK-VI.0030.832.2015 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie;
(akta kontroli str.7-8)
- **Eliza Latkowska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – zamiejscowe stanowisko pracy w Delegaturze Urzędu w Elblągu:
 - legitymacja służbowa nr 20/2013 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
 - imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 5 sierpnia 2015 roku nr FK-VI.0030.831.2015 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie.
(akta kontroli str.9-10)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 16 września 2015 roku do 23 września 2015 roku (z przerwą w dniu 18 września 2015 roku). Odnotowano ją - pod pozycją 1/2015 – w książce kontroli prowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie. (akta kontroli str.11)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**

przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczeń opiekuńczych;

- **okres objęty kontrolą**

- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka; zasiłek pielęgnacyjny; specjalny zasiłek opiekuńczy - okres zasiłkowy 2013/2014 (tj. od 1 listopada 2013 roku do 31 października 2014 roku);
- świadczenia pielęgnacyjne – okres od 1 lipca 2013 roku do 31 października 2014 roku.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz.525) w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.) – *zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych*.

(akta kontroli str.12-21)

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie**.

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań z realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych (IV kwartał 2012 roku, IV kwartał 2013 roku oraz IV kwartał 2014 roku), sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2013 roku oraz IV kwartał 2014 roku) oraz sprawozdania rzeczowo-finansowego z wydatków w zakresie zasiłków dla opiekuna (wydatki związane z realizacją ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - Dz. U. z 2014r., poz. 567 – *dalej zwaną ustawą o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów*), a także na podstawie informacji otrzymanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie dokonano następujących ustaleń:

1. W roku 2013 w jednostce kontrolowanej na realizację zadań w rozdziale 85212 (świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie społeczne) wydatkowano kwotę 3.413.389,40 zł pochodzącą z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, natomiast w 2014 roku wydatkowana kwota dotacji wynosiła 3.572.651,83 zł (obejmowała ona świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłek dla opiekuna wraz z odsetkami oraz składki na ubezpieczenie społeczne) – stanowiło to 104,67% kwoty dotacji wydatkowanej w 2013 roku.

2. Na świadczenia rodzinne (bez składek na ubezpieczenie społeczne) w 2013 roku wydatkowano kwotę 3.102.945 zł pochodzącą z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego natomiast w 2014 roku wydatkowana kwota dotacji wynosiła 2.766.503 zł – stanowiło to 89,16% wydatkowanej w 2013 roku kwoty dotacji.
3. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie w 2014 roku na:
 - jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka wydatkowano kwotę 72.000 zł przyznając 72 świadczenia (w 2013 roku była to również kwota 72.000 zł wydatkowana na 72 świadczenia);
 - specjalny zasiłek opiekuńczy wydatkowano kwotę 65.988 zł przyznając 129 świadczeń (w 2013 roku była to kwota 33.453 zł wydatkowana na 68 świadczeń);
 - świadczenia pielęgnacyjne wydatkowano kwotę 339.320 zł przyznając 457 świadczeń (w 2013 roku była to kwota 471.638 zł wydatkowana na 870 świadczeń);
 - zasiłek pielęgnacyjny wydatkowano kwotę 550.953 zł przyznając 3.601 świadczeń (w 2013 roku była to kwota 600.066 zł wydatkowana na 3.922 świadczenia).
4. W 2014 roku (w porównaniu do 2013 roku) nastąpiło zmniejszenie wydatków na świadczenia rodzinne, w szczególności, z powodu mniejszej ilości wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych.

W głównej mierze spowodowane było to znowelizowaniem – od dnia 1 stycznia 2013 roku ustawy o świadczeniach rodzinnych w części dotyczącej świadczeń opiekuńczych. W związku z dokonaną zmianą ustawy w tym zakresie - z dniem 30 czerwca 2013 roku – doszło do ustawowego wygaszenia wszystkich decyzji orzekających o przyznaniu świadczeń pielęgnacyjnych i przyznawanie tych świadczeń (od dnia 1 lipca 2013 roku) na nowych zasadach. Część osób, którym wygaszono decyzje o przyznaniu świadczeń pielęgnacyjnych obecnie korzysta z zasiłku dla opiekuna (od 15 maja 2014 roku) oraz ze specjalnego zasiłku opiekuńczego.
5. Od dnia 15 maja 2014 roku obowiązuje ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Zgodnie z art. 9 ust. 1 tej ustawy koszty jej realizacji finansowane są z budżetu państwa w rozdziale 85212. W Gminie Rybno koszt realizacji zadań z tego zakresu w 2014 roku wyniósł 416.591,40 zł (bez kosztów obsługi i składek na ubezpieczenie społeczne), w tym:
 - 403.225,90 zł - zasiłki dla opiekuna wypłacone w trybie art. 2 ust. 1 i 2 ustawy, w tym zaległe świadczenia od 1 lipca 2013 roku do 14 maja 2014 roku;
 - 13.365,50 zł – odsetki wypłacone w trybie art. 2 ust. 3 ustawy (za zaległe świadczenia od 1 lipca 2013 roku do 14 maja 2014 roku).
6. W grudniu 2014 roku - po wejściu w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2012 roku o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2012 r., poz. 1548) oraz ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - wydatki na świadczenia związane z opieką nad osobą niepełnosprawną finansowane w rozdziale 85212 wyniosły 57.763 zł (świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna). Podczas porównywania wydatków ponoszonych na ten cel w grudniu 2014 roku oraz w grudniu 2012 roku - gdy zgodnie z obowiązującym prawem wówczas wypłacane było tylko świadczenie pielęgnacyjne - kwota wydatków z 2012 roku wynosząca 60.615 zł stanowiła 104,94% kwoty wydatków z 2014 roku.

7. Zgodnie z: art. 33 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych; art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 859 z późn. zm.); art. 9 ust.1 ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów - koszty obsługi świadczeń określonych tymi ustawami wynoszą 3% otrzymanej dotacji na te świadczenia oraz na składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

W jednostce kontrolowanej procentowy udział środków ogółem (po uwzględnieniu środków własnych gminy) przeznaczonych na obsługę realizacji zadań zleconych w rozdziale 85212 w stosunku do poniesionych wydatków ogółem w tym rozdziale wyniósł:

- w 2013 roku - 3,47% (w tym środki własne gminy w wysokości 16.057,45 zł);
- w 2014 roku – 3,43% (w tym środki własne gminy w wysokości 15.294,27 zł).

(akta kontroli str.90-112)

I. Organizacyjne i techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Rybno liczy około 7.530 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych w gminie tej jest Wójt Gminy Rybno.

Działania kontrolne wykazały, że na podstawie wydanych upoważnień Wójta Gminy Rybno - zgodnie z art. 20 ust.3 ustawy o świadczeniach rodzinnych - **zadania te realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie.**

(akta kontroli str. 4-6; 68-72, 85)

Decyzje z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Rybno.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu*, nadanego mu w drodze Uchwały Nr III/15/10 Rady Gminy Rybno z dnia 30 grudnia 2010 roku.

Obowiązujący w dniu rozpoczęcia kontroli *Statut* jednostki kontrolowanej określał, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie – między innymi - realizuje zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, a nadzór merytoryczny w zakresie zadań zleconych sprawuje Wojewoda Warmińsko-Mazurski.

(akta kontroli str.22-28)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie* wprowadzony Zarządzeniem Nr 3/2014 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie z dnia 19 maja 2014 roku (z późniejszą zmianą wprowadzoną Zarządzeniem Nr 3/2015 z dnia 2 lutego 2015 roku przez Kierownika Ośrodka).

(akta kontroli str.29-46)

W czasie prowadzonej kontroli, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie - Zarządzeniem Nr 8/2015 z dnia 21 września 2015 roku - dokonał kolejnej zmiany *Regulaminu Organizacyjnego*. Po tej zmianie *Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie* był aktualny w zakresie objętym kontrolą.

(akta kontroli str.47)

W myśl art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych - realizacja świadczeń rodzinnych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą, co nie zakłócało wykonywania w jednostce kontrolowanej zadań z zakresu pomocy społecznej.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie utworzono Dział Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego. Realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmowało się trzech pracowników tego Działu (dwóch inspektorów i jeden technik prac biurowych) bezpośrednio podległych Kierownikowi Ośrodka. Jeden z inspektorów realizował – oprócz zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych – zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, a drugi z inspektorów wykonywał dodatkowo obowiązki Administratora Bazy Informacji i Administratora Systemu Informatycznego GOPS. (akta kontroli str.31, 36, 46-48, 55-57)

Ustalono, że osoby pobierające wynagrodzenie pokrywane z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego pochodzącej z rozdziału 85212 realizowały zadania zleczone z zakresu administracji rządowej. Ponadto ustalono, że realizacja - przez jednego z pracowników Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego - zadań innych, niż objętych kontrolą opłacana była ze środków własnych Gminy Rybno. (akta kontroli str.49-50)

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie aktualnych przepisów prawnych w zakresie świadczeń rodzinnych.

Na dzień rozpoczęcia kontroli pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie, zajmujący się realizacją kontrolowanych spraw, posiadali zakresy czynności zawierające zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

(akta kontroli str.51-53; 56-57; 60-61)

W trakcie trwających działań kontrolnych (w dniu 21 września 2015 roku) Kierownik GOPS w Rybnie dokonał uaktualnienia i uzupełnienia zakresów czynności pracowników Ośrodka zajmujących się realizacją zadań z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zakresy te włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str.54-55; 58-59; 62-63)

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie w dniu rozpoczęcia kontroli również posiadał zakres czynności, który – w dniu 16 września 2015 roku Wójt Gminy Rybno uzupełnił i uaktualnił. Kierownik Ośrodka otrzymał od Wójta uaktualniony zakres czynności – do wiadomości i stosowania - w dniu 21 września 2015 roku.

(akta kontroli str.64-67)

Kierownik Ośrodka posiadał upoważnienie Wójta Gminy Rybno do prowadzenia postępowania administracyjnego w sprawach świadczeń rodzinnych oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.

(akta kontroli str.5-6)

W czasie trwania kontroli - w dniu 21 września 2015 roku - organ właściwy (tj. Wójt Gminy Rybno) dokonał uaktualnienia i uzupełnienia posiadanego przez Kierownika GOPS upoważnienia do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania w tych sprawach decyzji. Kserokopię tego upoważnienia włączono do akt kontroli.

(akta kontroli str. 4)

W dniu rozpoczęcia kontroli, pracownicy Działu Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego GOPS w Rybnie, prowadzący postępowania administracyjne w sprawach świadczeń rodzinnych, również posiadali upoważnienia organu właściwego (tj. Wójta Gminy Rybno) niezbędne do wykonywania zadań.

(akta kontroli str.68-72)

W okresie objętym kontrolą pracownicy wykonujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy i umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych im zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały przedstawione kontrolującym certyfikaty.

(akta kontroli str.73-83)

W trakcie kontroli ustalono, że pracownicy realizujący zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych mieli odpowiednie warunki pracy. Zapewniono im niezbędny sprzęt i urządzenia biurowe. Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw była prawidłowo przechowywana.

Budynek, w którym zlokalizowano Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie wewnątrz nie został pozbawiony barier architektonicznych (brak windy - pomieszczenia biurowe usytuowane na pierwszym piętrze). Wejście wiodące do Ośrodka (od tylnej strony budynku) nie posiadało podjazdu przeznaczanego dla osób niepełnosprawnych. Podjazd taki znajdował się od strony frontowej budynku, przy wejściu prowadzącym do Samodzielnego Publicznego Gminnego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Rybnie (tj. Ośrodka Zdrowia). Pomimo istniejących utrudnień osobom niepełnosprawnym umożliwiono kontakt z pracownikami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie w pomieszczeniach należących do Ośrodka Zdrowia. W celu dostania się do budynku osoby niepełnosprawne mogły skorzystać z podjazdu znajdującego się od frontu budynku. Ponadto w Ośrodku Zdrowia stworzono im odpowiednie warunki przyjęć, a obie instytucje (tj. GOPS i SPG ZOZ) ustaliły między sobą sposób informowania o przybyciu niepełnosprawnych interesantów w celu załatwienia spraw należących do kompetencji GOPS w Rybnie. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie - udając się do niepełnosprawnych interesantów - korzystali z wewnętrznego przejścia łączącego GOPS i SPG ZOZ w Rybnie.

Pozostałym interesantom zgłaszającym się do GOPS w Rybnie również stworzono odpowiednie warunki przyjęć.

(akta kontroli str.84-89)

Podmiot realizujący zadania z zakresu świadczeń rodzinnych może gromadzić i przetwarzać - w zakresie określonym w ustawie - dane osobowe osób wyszczególnionych w art. 23 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz dane osobowe członków ich rodzin.

Podczas działań kontrolnych prowadzonych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie, zespołowi kontrolnemu przedstawiono dokument potwierdzający zgłoszenie do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych - zbioru danych o nazwie: „Świadczenia Rodzinne”.

(akta kontroli str.113-120)

Osobom przeprowadzającym kontrolę okazano umowy licencyjne na oprogramowanie do obsługi świadczeń rodzinnych w 2013 roku i w 2014 roku zawarte ze Spółką Akcyjną Sygnity mającą siedzibę w Warszawie.

Ustalono, że w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str.121-126)

II. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Kontrolerzy wstępnie określili, że kontroli poddanych będzie **35** postępowań administracyjnych związanych z realizacją kontrolowanych zadań. Ilość postępowań przewidzianych do kontroli ustalono w takiej wysokości, aby ustalone mierniki były reprezentatywne dla próby badawczej. Założono, że kontroli poddanych zostanie:

- **15** postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia uprawnień do świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego (w tym maksymalnie 7 postępowań administracyjnych dotyczących specjalnego zasiłku opiekuńczego);
- **10** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **10** postępowań administracyjnych związanych z ustaleniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Założono również, że w sytuacji wszczęcia i zakończenia przez jednostkę kontrolowaną – w okresie objętym kontrolą – mniejszej ilości postępowań administracyjnych z poszczególnych zakresów, niż wymienione powyżej, ich ilość zostanie uzupełniona z pozostałych (wyżej wymienionych) zakresów prowadzonych postępowań - do ogólnej liczby stanowiącej **35** postępowań administracyjnych.

Ponadto założono, że losowy dobór próby badawczej dokonany zostanie spośród wszystkich postępowań administracyjnych - prowadzonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie w okresie objętym kontrolą - z zakresu świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnego zasiłku opiekuńczego, zasiłku pielęgnacyjnego i jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.
(akta kontroli str.15)

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie prowadził **289** postępowań administracyjnych związanych z realizacją zadań poddanych kontroli, w tym:

- **79** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- **126** postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
- **53** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
- **23** postępowania administracyjne związane z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- **7** postępowań administracyjnych związanych z nienależnie pobranymi świadczeniami;
- **1** postępowanie administracyjne związane z umorzeniem należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

(akta kontroli str.127-141)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rybnie skontrolowano akta **35** losowo wybranych spraw, w których prowadzono postępowanie administracyjne związane z realizacją zadań objętych kontrolą.

Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str.142-149)

Kontroli i analizie poddano:

- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
(akta kontroli str.150-218)
- 10 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego;
(akta kontroli str.219-259)
- 9 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do świadczenia pielęgnacyjnego;
(akta kontroli str.260-281)
- 6 postępowań administracyjnych związanych z ustalaniem uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego (w tym 2 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji odmownej).
(akta kontroli str.281-299)

Ponadto kontroli i analizie poddano akta 15 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne oraz specjalny zasiłek opiekuńczy w zakresie opłacania, bądź nieopłacania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za te osoby. Analizą objęto dokumentację z miesiąca września 2014 roku. Do kontrolowanych akt z tego zakresu nie wniesiono uwag.

(akta kontroli str.300-312)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolerów próby badawczej.

Dokonana kontrola i analiza 2 postępowań administracyjnych w sprawie ustalenia uprawnień do specjalnego zasiłku opiekuńczego zakończonych wydaniem decyzji odmownych (z dnia 5 grudnia 2013 roku nr GOPS.ŚR.81821.00081.12.2013 oraz z dnia 13 maja 2014 roku nr GOPS.ŚR.81821.00011.05.2014.HHŻ) wykazała zasadność dokonania odmowy przez organ I instancji.

Potwierdzeniem dokonania prawidłowego rozstrzygnięcia przez organ I instancji były orzeczenia podjęte przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze - w wyniku złożonych odwołań - utrzymujące wyżej wymienione decyzje w mocy (akta spraw zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 4 i 5).

(akta kontroli str.292-297)

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rybnie nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych. Wynikało to z - przedstawionego kontrolującym - rejestru skarg prowadzonego w jednostce kontrolowanej oraz z informacji w tym zakresie złożonej przez Kierownika Ośrodka.

(akta kontroli str.313)

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono uchybieńia, które nie miały wpływu na kontrolowaną działalność, tj.:

- W 2 przypadkach - w aktach kontrolowanych spraw związanych z prowadzonym postępowaniem administracyjnym dotyczącym przyznania specjalnego zasiłku opiekuńczego - stwierdzono opieszałość w zakresie przeprowadzenia aktualizacji środowiskowego wywiadu rodzinnego w trybie art. 23 ust. 4e ustawy o świadczeniach rodzinnych – stanowiło to 5,7% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych - akta spraw zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu D poz.: 1 i 3.

(akta kontroli str.283-287; 290-291)

Skutek ustalonego uchybieńia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybieńia.

- W 5 przypadkach, w aktach kontrolowanych spraw związanych z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w zakresie przyznania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka - zamiast oryginałów - umieszczono uwierzytelnione kserokopie niektórych oświadczeń składanych przez wnioskodawcę i pełnoletnich członków jego rodziny. Zastosowano niewłaściwą formę niektórych dokumentów wymaganych w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w zakresie przyznania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka – stanowiło to 14,3% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych - akta spraw zakończonych decyzjami wyszczególnionymi w arkuszu A poz.: 2, 3, 6, 8 i 9.

(akta kontroli str.150; 155-165; 166-175; 182-194; 198-206; 207-215)

Skutek ustalonego uchybieńia:

Na ostatni dzień objęty kontrolą nie stwierdzono żadnych skutków powyższego uchybieńia (nie miało ono wpływu na zasadność przyznania świadczenia i nie skutkowało negatywnie dla żadnej ze stron).

W wyżej wymienionych przypadkach, w których stwierdzono uchybieńia, wnioskodawcy korzystali również z zasiłku rodzinnego oraz z dodatków do tego zasiłku i razem z wnioskiem o ustalenie uprawnień do tych świadczeń składali oni niezbędne dokumenty, w tym oryginały wymaganych oświadczeń. W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że jeden oryginalny komplet oświadczeń był w posiadaniu GOPS w Rybnie, a złożone oświadczenia pracownicy realizujący kontrolowane zadania kserowali, uwierzytelniali i – powołując się w sposób nieuprawniony na art. 220 Kpa – włączali do akt spraw związanych z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w zakresie przyznania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka należących do tych samych wnioskodawców. Kontrolujący stwierdzili, że do wniosku o ustalenie uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka powinny być dołączone wymagane dokumenty, w tym oryginalne oświadczenia, o których mowa w § 5 ust. 2 Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013r., poz. 3), gdyż każdy złożony wniosek o przyznanie świadczeń określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych jest podstawą do podjęcia odrębnego postępowania administracyjnego zakończonego decyzją, które powinno być w sposób prawidłowy i rzetelny udokumentowane.

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie złożył wyjaśnienie dotyczące stwierdzonych uchybień w aktach 5 prowadzonych postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka. Wyjaśnienie Kierownika GOPS w Rybnie włączono do akt kontroli.

W wyjaśnieniu tym - między innymi - Kierownik Ośrodka poinformował, że „ (...) *celem powyższego działania było ułatwienie (uproszczenie) – osobom korzystającym ze świadczeń określonych w ustawie o świadczeniach rodzinnych – składania wniosków (zmniejszono ilość tych samych oświadczeń, które podpisywał wnioskodawca oraz pełnoletni członek rodziny). Nadmieniał też, że „(...) powyższe rozwiązanie nie miało wpływu na sposób rozpatrzenia sprawy i zasadność przyznania świadczeń, o które ubiegali się wnioskodawcy, a jeden egzemplarz oryginału w/w oświadczeń (załączników do wniosku) jest w posiadaniu GOPS w Rybnie.(...)”* Kontrolujący powyższe wyjaśnienie przyjęli.

(akta kontroli str.151)

Przyczyną powstania stwierdzonych uchybień był nienależyty nadzór Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rybnie nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Przeprowadzanie aktualizacji środowiskowego wywiadu rodzinnego - w trybie art. 23 ust. 4e ustawy o świadczeniach rodzinnych - bez zbędnej zwłoki i opieszałości.
2. Stosowanie właściwej formy wymaganych dokumentów w prowadzonym postępowaniu administracyjnym w zakresie przyznania uprawnień do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka.

Proszę Panią Kierownik o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń pokontrolnych, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski